

Om zijns naams wil

Preek over Psalm 23:3

Te lezen: Psalm 23 en Mattheüs 18:12-14

29 oktober 1978

God bindt zijn naam aan onze naam. De dichter van psalm 23 zegt van God: 'Hij leidt mij in de rechte sporen...' Vul eens de naam van de dichter in: 'Hij leidt mij, David, in de rechte sporen...' of vul de naam in van het volk waartoe David behoorde: 'Hij leidt Israël in de rechte sporen...' Laten we onze eigen naam eens invullen: 'Hij leidt Olof de Vries...' 'Hij leidt ..., vul uw eigen naam in ..., in de rechte sporen'.

Wat een namen: David, Israël, uw naam, mijn naam. Als je die namen leest vraag je je af: Waaraan hebben ze het te danken? Waaraan had David het te danken dat hij kon schrijven: 'God leidt mij in de rechte sporen...?' Kon hij dat zeggen omdat hij David was? Waarom kon Israël dat zingen: 'God leidt mij in de rechte sporen...?' Omdat het Israël heette? Waarom mag ik dat zeggen - al is het in een preek tegen mezelf als een belijdenis van mezelf - 'God leidt mij in de rechte sporen...?' omdat ik Olof de Vries ben?

David zegt, Israël zingt, U mag het zeggen, als u zich een kind van God weet, ik mag het zeggen: 'God leidt mij in de rechte sporen om zijns naams wil'.

Niet omdat David David is,
niet omdat Israël Israël is,
maar omdat God God is,
wordt David, wordt Israël, worden u en ik geleid in de rechte sporen,
'om zijns naams wil'.

Ze doen er tenslotte niet toe: De namen van David, van Israël, mijn naam, uw naam. Als het er in het leven van David op aan komt, als Israël in een crisissituatie verkeert, als een kind van God doen ze er niet toe, hun eigen namen.

Alleen de naam van God doet er dan toe. Om zijns naams wil zal hij leiden in de rechte sporen.

God zet zijn eigen naam op zijn kinderen.

God is als een kunstschilder die zijn werk signeert.

Een schilder heeft zijn werkstuk bijna klaar. Hij legt er de laatste hand aan. Kritisch bestudeert hij de voorstelling op het doek. Hij is tevreden, nog eenmaal neemt hij het penseel ter hand en zet er zijn naam op. De waarde van het doek wordt voortaan bepaald door deze naam.

Soms lees je in de krant dat er een onbekend werk van Rembrandt is ontdekt.

Vaak is het niet eens een schitterend schilderij om in een museum te exposeren.

Soms is het een eenvoudige voorstudie. Een paar potloodlijnen op een verkreukeld

stuk papier.

Maar het brengt op een kunstveiling duizenden guldens op.

Want het draagt de naam van Rembrandt.

God is als de kunstenaar die zijn naam zet op zijn kinderen. Wanneer u zichzelf uit handen wil geven in de kunstenaarshanden van God, neemt hij het doek met uw levensgeschiedenis op zijn schildersezal. Hij verwijdert zwarte vlekken. Hij schraapt. Hij retoucheert. Maar het allerbelangrijkste: hij zet zijn eigen naam op het doek van uw leven. De waarde van uw leven wordt voortaan bepaald door deze naam.

Sommige mensenlevens komen nooit verder dan deze voorstudie. Ik zal het nooit vergeten hoe ik enkele jaren geleden aan het graf van een vierjarig meisje stond. Ze was een hartpatiëntje. Na een operatie was ze overleden. Daar sta je, samen met de ouders die jaren van zorg en opoffering achter de rug hebben, aan het graf van een onvoltooid leven. Een leven dat nooit verder gekomen is dan de voorstudie van een schilderij. Toch heeft het waarde.

Het heeft voor God evenveel waarde als het leven van de christen die na jaren van trouwe dienst aan zijn hemelse meester op zijn tachtigste overlijdt. Want ook die voorstudie draagt de naam van God. Dat afgesneden kinderleven is kostbaar voor God. Want het draagt zijn eigen naam. Aan het graf van een kind kan je psalm 23 óók lezen: 'Hij zal het leiden in de rechte sporen om zijns naams wil'. Zelfs al gaat het door een dal van schaduw des doods: God leidt ook een kind in de rechte sporen door het dal van de dood heen naar het eeuwige leven. Want ook zo'n onvoltooid kinderleven draagt zijn naam.

God verbindt zijn naam aan uw en aan mijn leven. Dat heeft hij gedaan in Jezus Christus. Toen Gods eigen Zoon mens werd, bracht God beide bij elkaar, Jezus Christus: Zoon van God en Zoon des mensen, waarlijk God en waarlijk mens. Jezus heeft niet zijn eigen leven geleden. Hij is in uw schoenen gaan staan. Hij is in mijn huid gekropen. Hij heeft zich één gemaakt met uw en met mijn schuld. Hij is niet zijn eigen dood gestorven. Hij is uw en mijn dood gestorven. Toen Jezus aan het kruis stierf, liet Pilatus een opschrift boven op het kruis aanbrengen: 'Dit is Jezus de Koning der Joden'. Als ik een naambordje aan het kruis had moeten aanbrengen, had er op moeten staan zoiets als 'Jezus, Olof de Vries'. Mijn naam had er bij moeten staan. Want hij stierf er mijn dood. Hij ging er mijn levensweg tot het bittere einde.

In Jezus Christus verbindt God zijn eigen naam met uw en mijn naam.

Dat wordt heel duidelijk in de doop, als u het persoonlijk aanvaard hebt dat Gods zoon uw leven heeft geleefd, uw fouten voor zijn rekening heeft genomen, uw schuld op zijn naam heeft laten overschrijven, uw dood is gestorven, dan mag u vragen gedoopt te worden. Dan wordt u gedoopt 'in de naam van de vader en van de zoon en van de Heilige Geest'. In de doop voorziet God uw leven van zijn eigen handtekening. Hij stempelt u met zijn eigen naam en met die van zijn zoon en met die van de Heilige Geest.

Als God u ziet, leest hij zijn eigen naam. Als God u ziet en zich afvraagt hoe het nou verder moet met u, leest hij de naam van zijn eigen zoon. En dan weet hij het. Dan heeft hij u lief met de liefde waarmee hij zijn zoon liefheeft. Dan gaat hij niet af op wat u gepresteerd heeft, maar wat zijn eigen zoon gedaan heeft.

God zet zijn naam op zijn kinderen.

Als een kunstenaar die zijn werk signeert.

Als een herder die zijn schapen brandmerkt.

Psalm 23 begint met de woorden: 'De Heer is mijn herder'.

God is een herder die zijn eigen naam op zijn schapen zet.

Een herder hoort een angstig geblaat. Hij gaat op het geluid af en vindt een schaap, gevallen in een rotsspleet, verward in doornstruiken. Het is gewond. Het heeft een poot gebroken. Het is economisch gezien niet meer interessant voor de herder. Maar de herder ziet het brandmerk in de huid van het dier. Hij leest zijn eigen naam op dit gewonde dier. Het schaap is hem kostbaar. Het is hem een stuk van zichzelf. Kom niet aan dat gewonde dier of je komt aan hemzelf!

Hij heeft zijn naam erop gezet.

Hij heeft zijn eer erop gezet.

Hij heeft zijn goede naam als herder verbonden met dit dier.

Daarom neemt hij het op en draagt het naar de kudde.

Daarom zet hij zich tot het uiterste persoonlijk in voor dit gewonde schaap.

U zit erg in over de toekomst van uzelf en van uw gezin. Het bedrijf waar u werkt verkeert in moeilijkheden. Er gaan geruchten over ontslagen. U bent bang, u bent opstandig. Hebt u hiervoor altijd hard gewerkt voor het bedrijf? Dat u nu aan de kant gezet zult worden?

U bent jong en een veelbelovende carrière wordt afgebroken. Of: u bent te oud om ergens anders nog goed aan de slag te kunnen komen. Wat zullen er een spanningen komen in het fijne gezinsleven dat u altijd hebt gehad! God wil u en uw gezin door deze moeilijke periode heen leiden in de rechte sporen. Uw leven heeft grote waarde voor God.

Niet in de eerste plaats omdat u op het bedrijf altijd een toegewijd werknemer en een voortreffelijke collega was. Niet omdat het zo onredelijk is dat een veelbelovende carrière wordt afgebroken. Niet allereerst omdat het zo triest is dat u op uw leeftijd niet elders meer aan de slag zou kunnen komen. Niet in de eerste plaats omdat u zo'n voorbeeldig gezin heeft. Maar omdat God in u zijn eigen naam leest!

Hij heeft zijn naam op u gezet.

God heeft zijn eigen naam op u gezet.

God heeft zijn eigen naam als God verbonden met uw leven.

'Hij leidt u in de rechte sporen, om zijns naams wil.'

Ik kom u niet zeggen hoe God u in de rechte sporen door uw problemen heen zal leiden. Ik pas er voor op om te zeggen: God zal wel zorgen dat het allemaal meevalt! Gods wegen zijn hoger dan onze wegen. De rechte sporen zijn niet het pad over rozen waarvan wij dromen. Maar van één ding kunt u zeker zijn: God zal zijn eigen naam eer aan doen! In de oplossing die God voor u in uw problemen heeft zal God zijn eigen naam eer aandoen.

God heeft zijn zoon Jezus Christus heen geholpen door alle problemen die hij ontmoette. God hielp zijn zoon tenslotte zelfs door de dood heen. Van één ding kunnen we zeker zijn: In de oplossing die God voor u heeft in uw problemen, zal God zijn naam eer aan doen, die hij heeft als de Vader van Jezus Christus.

‘Hij zal mij leiden in de rechte sporen, om zijns naams wil, zelfs al ga ik door een dal van diepe duisternis’,
of, zoals je de tekst ook kunt vertalen:
‘zelfs al ga ik door een dal van schaduwen des doods’, God leidt zijn kinderen in de rechte sporen, zelfs door de dood heen! God leidt zijn kinderen in de rechte sporen door de dood heen naar de opstanding uit de dood.

Aan het graf van een kind van God mag je Psalm 23 voorlezen:
‘God zal hem of haar leiden in de rechte sporen, ook nu, in het dal van de dood’.
Waarom kun je dat lezen?
Omdat de overledene zo’n voortreffelijk christen was?
Omdat die altijd trouw naar de kerk ging?
Omdat die driemaal daags uit de Bijbel las?
Omdat die klaar stond voor iedereen? Neen!
Zonder iets af te doen aan het belang van deze dingen: Neen!
God leidt zijn kinderen in de rechte sporen door het dal van de dood, om zijns naams wil. God kijkt niet naar christelijke deugden.
Hij leest in hen de naam van zijn eigen zoon, Jezus Christus, die voor hen is gestorven en voor hen is opgestaan.
Wanneer u persoonlijk aanvaard hebt dat Jezus Christus voor u is gestorven en opgewekt uit de dood, staat de naam Jezus Christus in uw leven geschreven.
Op de opstandingsdag die eens komt leest God de naam van zijn zoon in uw leven.
Dan doet God zijn naam eer aan. Hij zal u opwekken tot het eeuwige leven zoals hij zijn Zoon met Pasen uit de dood opwekte.

‘Hij zal mij leiden in de rechte sporen om zijns naams wil’

Amen.